

Obsah

Město uprostřed

hor a lesů (Mgr. Martin Bílý) 11

Přírodní krásy Českokamenicka	12
Základní horopis a klimatické podmínky	12
Řeka Kamenice a její přítoky	13
Flora a fauna	16
Maloplošná chráněná území	
a ostatní zajímavé lokality	17

Přerod lovců

v zemědělce (Mgr. Vladimír Peša) 21

Temný dávnovek	22
Poslední lovci, první zemědělci	22
Doba bronzová a železná	24

Od počátku osídlení ke středověkému

městu (Mgr. Vojtěch Vaněk) 25

Vznik středověkého osídlení	26
Slované, nebo Germáni?	26
Krajina před velkou kolonizací	28
Počátky hradu Šarfenštejna	29
Markvartici a jejich rodové větve	31
Kolonizace šarfenštejnského panství	31
Otazníky kolem vzniku města	34
Nezřetelná podoba středověkého města	38
Středověké nálezy a jejich osudy (Mgr. V. Peša)	40
Páni z Michalovic	42
První písemná zmínka	43
Nejstarší městská kniha	44
Privilegia Jana z Michalovic	47
Dědičný fojt Nicze Hockacker	47
Městský soud a počátky samosprávy	49
Život středověkého města	51
Chrám sv. Jakuba v době předhusitské	54
Rozpad šarfenštejnského panství	59

Neklidné pomezí

kacířských Čech (Mgr. Vojtěch Vaněk) 63

Válečné strasti 15. století	64
Vpády husitských vojsk	65
Lapkovské družiny na Českokamenicku	67
Ve viru vartenberských válek	68
Hrad na Zámeckém vrchu	71

Úpadek pánů z Vartenberka	71
Obnova města a počátky cechů	73
Severočeské dobrodružství	
Mikuláše Trčky z Lípy	75

Od mírového stýkání k válečnému

řešení (Mgr. Hana Slavičková) 77

Město a panství do roku 1650	78
Počátky panství za Vartenberků	78
Vartenberkové – potomci	
Zikmunda Děčického (zjednodušeno)	80
Rod Vchynských z Vchynic a Tetova	81
Osídlení dominia, sociální struktura	
obyvatelstva a hospodářské poměry	88
Nové vrchnostenské sídlo	
a další objekty ve městě	92
Městská práva a svobody	96
O městské samosprávě	98
Městské soudnictví	102
Vztahy mezi městem a vrchností	104
Cechovní výroba a další zdroje obživy	108
Pivovar, lázeň, špitál a ostatní městská zařízení	111
Rozmanitost obyvatelstva	115
Povodeň v roce 1577	117
Ohrazené město, jeho ulice a náměstí	118
Ideální rekonstrukce	
půdorysu města kolem roku 1570	121
Stavební činnost a obraz města do roku 1650	124
Kostel sv. Jakuba Většího	128
Luterská reformace a postup rekatolizace	132
Školství, kultura a společenský život	137
Českokamenicko za třicetileté války	141

Dvě století zásadních přeměn

společnosti (Mgr. Hana Slavičková) 153

Českokamenicko v letech 1650 - 1850	154
Město a panství v polovině 17. století	154
Za knížecím titulem	156
Ve znamení Merkura	158
O potřebnosti pořádku v pozemkové držbě	168
Rebelie poddaných a spory města s vrchností	172
Přehled počtu obyvatelstva a domů na panství	177
Věk reformem, váleka a revolucí	178

Knížata Kinšti v letech 1750 - 1850	178
Stavitelé a architekti v České Kamenici	183
Zámek, pivovar s palírnou a dolnokamenický dvůr	186
Městská správa v období reformem a přestavba radnice	190
Od domácích dílen k manufakturám a prvním továrnám	192
Rozšiřování České Kamenice a přehled populačního vývoje	195
Českokameničtí a jejich domy	201
Požáry, povodně a epidemie	204
Zdravotní a sociální péče	208
Českokamenické děkanství a děkani	210
Svatojakubský chrám v době baroka a klasicismu	213
... nejen o svaté Barbore	216
Kaple Narození P. Marie	218
Vzorové českokamenické školství	223
Českokameničtí učenci a kumštýři	225
Odras rakouských a napoleonských válek	227
Tradice českokamenické pošty	233
Z kulturního a společenského života do roku 1850	235
Stopy slavných v České Kamenici	238
Rok 1848 v České Kamenici	240

Rychlá cesta k průmyslovému městu *(Petr Joza)*

243

Období průmyslu a občanské společnosti	244
Nástup státní byrokracie a městského úřadu	244
Rok 1866	248
Počátky českokamenického průmyslu	248
Podnikatel a mecenáš Franz Preidl	249
Další průmyslové podniky	251
Počátky peněžnictví	254
Živnostenské podnikání	254
Příchod železnice	255
Silniční doprava	258
Počátky automobilismu a první autobus na Děčínsku	258
C. k. poštovní a telegrafní úřad	259
Ferdinand kníže Kinský a jeho majetky <i>(Mgr. H. Slavičková)</i>	260
Zpřístupňování krajiny <i>(Mgr. H. Slavičková)</i>	262
Růst počtu obyvatel	266
Počátky evangelické a židovské obce	267
Průmyslová tvář města	267

Proměny městského urbanismu	271
Školství	273
Zdravotní a sociální péče	274
Českokamenické spolky a kulturní život	276
Vznik politických stran	283

Od Sarajeva po Mnichov *(Petr Joza)*

287

Mezi dvěma světovými válkami	288
Česká Kamenice ve světové válce	288
Provincie Deutschböhmen	292
Změny ve státní správě	294
Česko-německé napětí	295
Hospodářský vývoj	297
Hospodářská krize	299
Růst vlivu extrémních politických stran	303
Demografický vývoj	304
Náboženské poměry	305
Stavební vývoj	305
Doprava a spoje	311
Školství	312
Společenský a kulturní život	313
Zdravotnictví	315
Poslední Kinšti na České Kamenici <i>(Mgr. H. Slavičková)</i>	316
Politické události roku 1938	319
Mnichov 1938 a kníže Ulrich Kinsky <i>(Mgr. H. Slavičková)</i>	320
Budování obranné linie <i>(F. Cvrk, prom. hist.)</i>	323

Česká Kamenice pod hákovým křížem *(Petr Joza)*

325

Rok 1938 a jeho následky	326
Počátek války	330
Totální válka	332

Čas tragédií, naděje a zklamání *(Petr Joza)*

335

První poválečné roky	336
Diskriminace německého obyvatelstva	337
Vláda bíče	338
Místní správní komise	339
Výměna obyvatelstva	340
Konfiskace majetku	341
Průmysl a živnosti	341
Poválečné zemědělství	343
Společenský život a kultura	344

Změny ve tváři města	345
Cesta k „Vítěznému únoru“	346

Resümee	411
Abstract	412
Poděkování	414

Pod prapory

socialismu (František Cvrk, prom. hist.) 347

Doba pětiletok a velkých plánů	348
Měnová reforma	349
Rok 1968	349
Správní a demografický vývoj	351
Zemědělství	352
Průmysl	354
Obchod a služby	359
Doprava	361
Bytová výstavba	362
Veřejné stavby	364
Stavební památky	365
Vodohospodářské stavby	366
Školství	367
Tělovýchova a sport	368
Kultura	370
Zdravotnictví a sociální péče	371

Doba nových nadějí

(Bc. Lucie Horynová; František Cvrk, prom. hist.) 373

„Sametová revoluce“ 1989 a následný politický vývoj	374
Změny ve vedení města	375
Svobodné volby	376
Územní změny a demografický vývoj	378
Správa města a jeho majetku	379
Restituce a privatizace majetku	380
Proměny zemědělství a průmyslu	381
Obchod a živnosti	383
Doprava	384
Bytová výstavba	384
Stavební památky a městská památková zóna	385
Ekologické stavby	388
Kultura	389
Školství	391
Sport	392
Zdravotnictví a sociální péče	393

Závěr

396

Prameny a literatura – pravěk	396
Prameny a literatura – středověk	396
Prameny a literatura – novověk	402
Prameny a literatura – 1850 - 2002	407